

**TANTÁRGYI ADATLAP**  
(az 5703/2011-es miniszteri rendelet alapján)

**1. Tanulmányi program adatai**

1.1. Intézmény	Sapientia EMTE Kolozsvár
1.2. Kar/Tanárképző Intézet	Természettudományi és Művészeti Kar
1.3. Képzési ág	Környezettudomány
1.4. Képzési szint	Egyetemi alapképzés
1.5. Tanulmányi program	Környezettudomány
1.6. Képzettség	Környezettudomány

**2. Tantárgy adatai**

2.0. Tanszék		Környezettudomány					
2.1. Tantárgy címe		Humánökológia					
2.2. Tevékenység típusa							
		-	-	-	-	-	-
2.3. Tantárgyfelelős / Előadás felelőse		dr. Balácsi Ágnes, egyetemi adjunktus					
2.4. Egyéb oktatási tevékenységek felelősei	szeminárium	dr. Balácsi Ágnes, egyetemi adjunktus					
	gyakorlat	-					
	terv	-					
2.5. Év	III	2.6. Félév	5	2.7. Követelmény típus	E	2.8. Tárgyfelvétel típusa	DO
2.9. Képzésben betöltött szerepe	DS	2.10. Tárgykategória	-	2.11. Tárgy kódja	KBFB0061		

**3. Teljes becsült időráfordítás (oktatási tevékenységek féléves óraszama)**

3.1. Heti óraszám	3	Melyből: 3.2. Előadás	2	3.3. Szeminárium / gyakorlat / terv	1
3.4. Tantervi teljes óraszám	42	Melyből: 3.5. Előadás	28	3.6. Szeminárium / gyakorlat / terv	14
3.7. Tanterv szerinti kreditszám					3
3.8. Félévi teljes óraszám					75
3.9. Egyéni tanulás teljes óraszama					33
3.10. Ráfordított idő eloszlása:					óra
a) Tankönyvből, jegyzetből, könyvészetből és saját jegyzetelésből való tanulás					10
b) Kiegészítő dokumentálódás könyvtárban, elektronikus hozzáférési lehetőségeken és terepen					10
c) Szemináriumok/gyakorlatok előkészítése, házi feladatok, referátumok, portfóliók, esszék kidolgozása					10
d) Tutori tevékenység					2
e) Felmérések					1
f) Egyéb tevékenységek: .....					

**4. Előfeltételek (esetenként)**

4.1. Tantervi	
4.2. Kompetencia	Általános természettudományos ismeretek

**5. A tevékenységek lebonyolításának feltételei (megnevezni esetenként a szükséges infrastruktúrát)**

5.1. Előadás lebonyolítása	Osztályterem táblával és vetítővel
5.2. Szeminárium/gyakorlat/terv lebonyolítása	Osztályterem táblával és vetítővel, kerekasztal beszélgetések, viták

## 6. Megszerzendő sajátos kompetenciák

<b>Szakmai kompetenciák</b>	<p>C1 A természettudományokban használt fogalmak, törvények és törvényszerűségek megismerése, helyes használatának elsajátítása.</p> <p>C2 Interdiszciplináris kapcsolatok használata környezettudományi ismeretek elmélyítése során.</p> <p>C3 Környezeti kutatások eredményeinek helyes feldolgozása, értelmezése.</p> <p>C4 Tudományos jellegű információk feldolgozása, közlése.</p>
<b>Transzverzális kompetenciák</b>	<p>CT1 Hatékony és felelősségteljes munkastílus, pontosság és személyes felelősségtudat kialakítása, a szakma etikai kódjának megfelelő normák, értékek elsajátítása.</p> <p>CT2 Hatékony munkamódszerek alkalmazása multidiszciplináris közösségben.</p> <p>CT3 Román, magyar és angol szakmai nyelv elsajátítása és alkalmazása az állandó egyéni és szakmai fejlődésben, és ezáltal mindig napirenden lenni és alkalmazni a legújabb tudományos felfedezések eredményeit.</p>

## 7. Tantárgy célkitűzései (a megszerzendő kompetenciákkal összefüggésben)

7.1. Tantárgy általános célkitűzése	A humánökológia elméleteinek és módszereinek az ismerete és megértése.
7.2. Sajátos célkitűzések	<p>Néhány alapelv és módszer alkalmazása azon jelenségek megértésére amelyek az emberi társadalmak strukturáját és dinamikáját határozzák meg.</p> <p>Egy tudományos közlemény kritikus értékelése.</p> <p>Szakmai vélemény megfogalmazása és kiértékelése környezeti témák kapcsán.</p>

## 8. Tartalom

8.1. Előadás	Oktatási módszerek	Megjegyzések
Bevezetés a humánökológiába (fogalom, célok, tartalom)	PowerPoint bemutató, magyarázatok, vázlatok és rajzok a táblán	2 óra online/offline
A környezeti kihívások és az élő rendszerek (bevezetés a rendszerelméletbe).		2 óra online/offline
Szociális-ökológiai rendszerek és az antropikus hatások következményei.		6 óra online/offline
Az ökológiai reziliencia és a környezeti rendszerek dinamikája		2 óra online/offline
Az ember-természet kapcsolata és az ökológiai tudás		4 óra online/offline
Ökoszisztéma szolgáltatások és a természet értékei a társadalom számára		4 óra online/offline
Kultúrtájak és a társadalmi-gazdasági fejlődés kihívásai		4 óra online/offline
Környezeti rendszerek közigazgatása és stratégiai megközelítései a fenntartható fejlődés fele		2 óra online/offline
Paradigmaváltás és társadalmi mozgalmak egy természet közelebbi élet kialakításához		2 óra online/offline
<p><b>Könyvészet:</b></p> <p>Riechers M., Loos J., Balázs Á., García Llorente M., Bieling C., Burgos-Ayala A., Chakroun L., Mattijssen T.J.M., Muhr M.M., Pérez-Ramírez I., Raatikainen K.J., Rana S., Richardson M., Rosengren L., West S. 2021. Key advantages of the leverage points perspective to shape human-nature relations. <i>Ecosystems and People</i> 17, 205-214.</p> <p>Balázs Á., Dänhardt J., Collins S., Schweiger O., Settele J., Hartel T. 2021. Understanding cultural ecosystem services related to farmlands: Expertsurvey in Europe. <i>Land Use Policy</i> 100, 104900.</p> <p>Riechers M., Balázs Á., Abson D.J., Fischer J. 2020. The influence of landscape change on multiple dimensions of human–nature connectedness. <i>Ecology and Society</i> 25(3):3.</p> <p>Riechers M., Balázs Á., Betz L., Jiren T.S., Fischer J. 2020. The erosion of relational values resulting from landscape simplification. <i>Landscape Ecology</i> 35: 601–2612.</p> <p>Balázs Á., Riechers M., Hartel T., Leventon J., Fischer J. 2019. The impacts of social-ecological system transitions on human- nature connectedness: case study from Transylvania, Romania. <i>Land Use Policy</i> 89: 104232.</p>		

Cotigă C. 2011. Ecologie și protecția mediului. Ed. SITECH, Craiova.		
Hartel T., Plieninger T. 2014. European wood-pastures in transition: a social-ecological approach. Routledge, London.		
Nánási I. 2005. Humánökológia. Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest.		
Teodoreanu E. 2011. Clima și omul, prieteni sau dușmani? Paidea, București.		
8.2. Szeminárium / 8.3. Gyakorlat // 8.5. Szakmai gyakorlat	Oktatási módszerek	Megjegyzések
A humánökológia multi- és transz diszciplináris jellege	Kerekasztal beszélgetések, viták, terep	1 óra online/offline
Esettanulmányok környezeti problémák csökkentésére		4 óra online/offline
Ember-természet kapcsolata a kutatásban - módszertan		4 óra online/offline
Esettanulmányok a kultúrtájak menedzsmentjére		4 óra online/offline
Összefoglaló		1 óra online/offline
Könyvészet		
Balázsi Á., Dänhardt J., Collins S., Schweiger O., Settele J., Hartel T. 2021. Understanding cultural ecosystem services related to farmlands: Expertsurvey in Europe. Land Use Policy 100, 104900.		
Riechers M., Balázsi Á., Abson D.J., Fischer J. 2020. The influence of landscape change on multiple dimensions of human–nature connectedness. Ecology and Society 25(3):3.		
Balázsi Á., Riechers M., Hartel T., Leventon J., Fischer J. 2019. The impacts of social-ecological system transitions on human- nature connectedness: case study from Transylvania, Romania. Land Use Policy 89: 104232.		
Nánási I. 2005. Humánökológia. Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest.		

## 9. A tantárgy tartalmának összevetése a tanulmányi programnak megfelelő tudományos közösség, szakmai szervezetek és reprezentatív munkáltatók elvárásaival

A tantárgy tartalma megfelel a tudományos közösség, szakmai szervezetek és reprezentatív munkáltatók elvárásainak a környezettudomány területén. Az előadás eredményeképpen az egyetemisták megismerkedhetnek a környezet monitorozásának fő koncepcióival és elméleteivel.

## 10. Felmérés

### A. A felmérésre való jelentkezés előfeltételei:

A szemináriumokról való igazolt hiányzás esetén az elmaradt szemináriumi tematikából dolgozatot kell bemutatni. A vizsgára való jelentkezés feltétele az órai tevékenységre és házi feladatokra kapott minimum 5-ös jegy.

### B. Értékelési kritériumok, módszerek és arányok:

Tevékenység típusa	10.1. Felmérési kritériumok	10.2. Felmérési módszerek	10.3. Aránya a végső jegyből
10.4. Előadás	Elméleti tudás felmérése	Írásbeli (online/offline)	60%
10.5. Szeminárium	Órai tevékenység és a házi feladatok kidolgozása (szakmai vélemény megalkotása)	Gyakorlatokon, terepen való részvétel, a házi feladatok pontozása (online/offline)	40%
10.6. Minimális teljesítmény elvárás			
A fenntartható fejlődés általános elveinek az ismerete és az ember-természet kölcsönhatásainak az ismerete.			

Dátum  
2021.07.01.

Tantárgyfelelős aláírása  
dr. Balázsi Ágnes



Gyakorlati órák felelősének aláírása  
dr. Balázsi Ágnes



Tanszéki láttaozás dátuma  
2021.09.08.

Tanszékvezető aláírása  
dr. Poszet Szilárd

Tanulmányi programfelelős aláírása  
dr. Poszet Szilárd


